

Brüssel, 23. oktoober 2025
(OR. en)

14384/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0324 (NLE)

ECOFIN 1398
UEM 503
FIN 1237
ECB
EIB

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	22. oktoober 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 644 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS, millega muudetakse 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust (EL) (ST 12532/21 INIT; ST 12532/21 ADD 1) Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 644 final.

Lisatud: COM(2025) 644 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 22.10.2025
COM(2025) 644 final

2025/0324 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

**millega muudetakse 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust (EL) (ST 12532/21 INIT;
ST 12532/21 ADD 1) Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise
kohta**

{SWD(2025) 337 final}

Ettepanek:

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS,

millega muudetakse 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust (EL) (ST 12532/21 INIT; ST 12532/21 ADD 1) Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrust (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha¹, eriti selle artiklit 20 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Pärast seda, kui Eesti esitas 18. juunil 2021 riikliku taaste- ja vastupidavuskava, tegi komisjon nõukogule ettepaneku anda sellele positiivne hinnang. 29. oktoobril 2021 kiitis nõukogu selle positiivse hinnangu rakendusotsusega (edaspidi „nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsus“)² heaks. Nõukogu 29. oktoober 2021. aasta rakendusotsust muudeti nõukogu 16. juuni 2023. aasta rakendusotsusega³.
- (2) Eesti esitas 2. oktoobril 2025 komisjonile põhjendatud taotluse, milles ta tegi ettepaneku muuta nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 21 lõikele 1, kuna taaste- ja vastupidavuskava ei ole objektiivsete asjaolude tõttu enam võimalik teatud osas täita. Seepärast on Eesti esitanud muudetud taaste- ja vastupidavuskava.

Taaste- ja vastupidavuskava muutmine vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 21

- (3) Eesti taaste- ja vastupidavuskavasse objektiivsete asjaolude tõttu tehtud muudatused puudutavad 41 meetet.
- (4) Eesti on selgitanud, et kolme meetet ei ole muutunud turunõudluse tõttu enam võimalik täita. See puudutab meetet 1.3 (e-veoselehe teenuste arendamine), meetet 2.7 (tingimuste ja võimaluste loomine taastuenergiaga põhinevate rohelise vesiniku tehnoloogiate kasutuselevõtuks) ja meetet 4.7 (energiasalvestuse pilootprogramm).

¹ ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

² ST 12532/21 INIT; ST 12532/21 ADD 1; ST 12532/21 ADD 1 COR 1; ST 12532/21 ADD 1 COR1 REV1 aadressil <http://register.consilium.europa.eu>.

³ ST 9367/23 INIT; ST 9367/23 ADD1 REV1, 16. juuni 2023 aadressil <http://register.consilium.europa.eu>.

Seepärast on Eesti taotlenud nende meetmete muutmist. Nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

- (5) Eesti on selgitanud, et meetme algse ulatuse saavutamiseks on muudetud kolme meedet, et rakendada paremaid alternatiive. See puudutab meedet 2.6 (rohefond), meedet 4.4 (energiamaajanduses rohepöörde hoogustamine) ja meedet 6.6 (tööturumeetmed noorte tööpuuduse vähendamiseks). Seepärast on Eesti taotlenud nimetatud meetmete muutmist. Kuna nende asjaolude tõttu on meetmete muutmine põhjendatud, tuleks nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust vastavalt muuta.
- (6) Eesti on selgitanud, et 33 meedet on muudetud, et rakendada paremaid alternatiive, mis võimaldavad vähendada halduskoormust ja nõukogu rakendusotsust lihtsustada, kuid saavutada siiski nende meetmete eesmärgid. See puudutab meedet 1.1. (ettevõtete digipööre), meedet 1.2. (e-ehituse arendamine), meedet 1.4. (oskuste reform ettevõtete digipöördeks), meedet 1.5. (ettevõtete konkurentsivõime toetamine välisturgudel), meedet 2.2. (roheoskused ettevõtete rohepöörde toetamiseks), meedet 2.3. (rohetehnoloogiate arendusprogrammid), meedet 2.4. (tootmisettevõtete ärimudelite ajakohastamine), meedet 2.5. (ressursitõhusate rohetehnoloogiate kasutuselevõtt), meedet 2.8. (varustuskindluse investeeringutoetus), meedet 3.1. (andmehalduse ja avaandmete oivakeskuse loomine ja väljaarendamine), meedet 3.2. (eraisikutele sündmusteenuste ja etteaimavate teenuste väljaarendamine), meedet 3.3. (ettevõtja sündmusteenuste ja digivärava väljaarendamine), meedet 3.4. (#Bürokrati programm (riikliku virtuaalassistendi platvorm ja ökosüsteem)), meedet 3.5. (digiriigi baasteenuste ümberkorraldamine ning turvaline pilvetaristule üleminek), meedet 3.6. (rahapesu ja terrorismi rahastamise strateegilise analüüsi uuele tasemele viimine Eestis), meedet 3.7. (rahapesu ja terrorismi rahastamise reaallaja strateegilise analüüsi süsteem), meedet 3.8. (väga suure läbilaskevõimega lairibavõrkude ehitamine), meedet 4.1. (energiatõhustamise soodustamine), meedet 4.2. (korterelamute rekonstrueerimise toetamine), meedet 4.3. (väikeelamute rekonstrueerimise toetamine), meedet 4.5. (elektrivõrgu tugevdamise programm taastuenergia tootmisvõimekuse tõstmiseks ning kliimamuutustega (nt tormid) kohanemiseks), meedet 4.6. (tööstusaladel elektritootmisseadmete kasutuselevõtu hoogustamise programm), meedet 4.8. (avamere tuuleparkide arendamise edendamine), meedet 5.1. (ohutu, keskkonnahoidliku, konkurentsivõimelise, vajaduspõhise ja jätkusuutliku transpordi- ja energiataristu kasutuselevõtt), meedet 5.2. (mitmeotstarbeline töölaev), meedet 5.4. (Tallinna Vanasadama trammiliini rajamine), meedet 5.5. (KOVide investeeringud jalgratta- ja/või jalgteedesse), meedet 6.1. (Eesti tervishoiukorralduse terviklik muutmine), meedet 6.2.a (TERVIKUMi ehitamine), meedet 6.8. (pikaajaline hooldus), meedet 8.1. (taastuvate energiaallikate kasutuselevõtu hõlbustamine), meedet 8.2. (programm taastuenergia tootmisrajatiste juurdepääsu parandamiseks elektrijaotusvõrgule), meedet 8.3. (kestliku biogaasi ja biometani tootmise ja kasutuselevõtu suurendamine). Seepärast on Eesti taotlenud nende meetmete muutmist. Nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.
- (7) Pärast meetmete rakendamise taseme vähendamist määruse (EL) 2021/241 artikli 21 alusel on Eesti esitanud taotluse võtta kasutusele meetme 2.7 (tingimuste ja võimaluste loomine taastuenergiaal põhinevate rohelise vesiniku tehnoloogiate kasutuselevõtuks) rakendamise taseme alandamise tulemusel vabanenud vahendid, et lisada uus meede 5.3.b (Rapla-Lelle raudteelõigu renoveerimine) ja tõsta ühe meetme rakendamise taset. See puudutab meedet 5.3.a (Rail Balticu viaduktide ehitamine). Seepärast on Eesti taotlenud ühe meetme rakendamise taseme tõstmist ja ühe uue meetme lisamist. Nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust tuleks vastavalt muuta.

Eesmärkide ja sihtide jaotus

- (8) Eesmärkide ja sihtide jaotust osamaksetes tuleks muuta, et võtta arvesse kavas tehtud muudatusi ja Eesti esitatud soovituslikku ajakava.

Komisjoni hinnang

- (9) Komisjon andis määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud hindamiskriteeriumidest lähtudes muudetud taaste- ja vastupidavuskavale oma hinnangu.
- (10) Komisjon leiab, et Eesti esitatud muudatused ei mõjuta nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsuses antud positiivset hinnangut taaste- ja vastupidavuskava asjakohasusele, tulemuslikkusele, tõhususele ega sidususele määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktides a, b, c, da, db, f, g, h, j ja k sätestatud hindamiskriteeriumide alusel.

Olulise kahju ärahoidmise põhimõte

- (11) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktide d ja V lisa kriteeriumile 2.4 tagatakse muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga eeldatavasti, et ükski taaste- ja vastupidavuskavas sisalduv reformide ja investeerimisprojektide elluviimise meede (hinne A) ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärkide saavutamist Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses (olulise kahju ärahoidmise põhimõte).
- (12) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas on hinnatud vastavust põhimõttega „ei kahjusta oluliselt“, järgides metoodikat, mis on esitatud komisjoni teatises „Tehnilised suunised põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ kohaldamise kohta taaste- ja vastupidavusrahastu puhul“⁴. Iga muudetud reformi ja investeeringut on hinnatud süstemaatiliselt ning kahes etapis. Hinnangus on jõutud järeldusele, et ühegi muudetud meetme ega uue meetmega ei kaasne olulise kahjustamise ohtu. Vajaduse korral sätestatakse meedet käsitlevas õigusaktis olulise kahju ärahoidmise põhimõtte hindamise nõuded ja selle põhimõtte järgimine määratakse kindlaks meetme ühe eesmärgi või sihi raames. Esitatud teabe põhjal võib järeldada, et ükski meede ei kahjusta oluliselt keskkonnaeesmärke määruse (EL) 2020/852 artikli 17 tähenduses.

Rohepöörde, sealhulgas elurikkuse toetamine

- (13) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktide e ja V lisa kriteeriumile 2.5 sisaldab muudetud taaste- ja vastupidavuskava meetmeid, mis aitavad suures ulatuses (hinne A) kaasa rohepöördele, sealhulgas elurikkusele, või sellest tulenevate probleemide lahendamisele. Kliiamaesmärkide saavutamist toetavad meetmed moodustavad 49 % muudetud taaste- ja vastupidavuskava kogueraldisest ja 78 % REPowerEU peatükis sisalduvate meetmete hinnangulisest kogukulust, mis on arvutatud vastavalt määruse (EL) 2021/241 VI lisas esitatud metoodikale. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 17 on muudetud taaste- ja vastupidavuskava kooskõlas riiklikus energia- ja kliimakavas (2021–2030) sisalduva teabega.
- (14) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavas pannakse jätkuvalt rõhku uute rohetehnoloogiate arendamisele sellistes strateegilistes valdkondades nagu energeetika. Samuti toetab see jätkuvalt ettevõtete üleminekut fossiilenergialt alternatiivsetele energiaallikatele ning keskendub säästliku liikuvuse osakaalu

⁴ ELT C 58, 18.2.2021, lk 1.

suurendamisele. See aitab saavutada 2030.–2050. aasta eesmärgi ja ELi eesmärgi saavutada 2050. aastaks liidu kliimanetraalsus, kuna Eesti elektrifitseeritud raudteevõrku pikendatakse ja Tallinna ühistransport, sealhulgas juurdepääs lennujaamale, muudetakse terviklikumaks ja mugavamaks.

- (15) Muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga võetakse kasutusele meetme 2.6 rahastamisvahend (rohefond) ning muudetakse vastavaid näitajaid. See muudatus toob kaasa kliimaeesmärgi toetavate vahendite üldise osakaalu vähenemise. Lisaks vähendab panust kliimameetmetesse ka meetme 2.7 (tingimuste ja võimaluste loomine taastuenergia pühinevate rohelise vesiniku tehnoloogiate kasutuselevõtuks) eesmärkide vähendamine. Seda kompenseerib osaliselt meetme 5.3.a (Rail Balticu viaduktide ehitamine) ambitsioonikuse suurendamine ja meetme 5.3.b (Rapla-Lelle raudteelõigu renoveerimine) lisamine. Kokku on kliimamärgistuse nõue muudetud taaste- ja vastupidavuskavaga tervikuna tagatud ning see on enamasti üle 37 %.

Kulud

- (16) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile i ja V lisa kriteeriumile 2.9 on muudetud taaste- ja vastupidavuskavas esitatud põhjendused taaste- ja vastupidavuskava hinnangulise kogukulu summa kohta mõeldukas ulatuses (hinne B) mõistlikud ja põhjendatud, kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.
- (17) Esitatud teabe kohaselt näitab läbivaadatud investeeringute kuluprognoside hindamine, et enamik kuludest on mõistlikud ja usutavad, kuigi tõendid näitavad, et arvutuste üksikasjalikkus ja põhjalikkus on erinev. Lisaks olid muudetud meetmete kuluprognoside muudatused põhjendatud ja proportsionaalsed ning seetõttu ei muudetud nende kuluprognoside põhjendatust ja usutavust võrreldes esialgse taaste- ja vastupidavuskavaga. Muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on kooskõlas kulutõhususe põhimõttega ja vastavuses riigis eeldatava majandusliku ja sotsiaalmõjuga.
- (18) Pärast eelmist hinnangut on komisjon saanud juurdepääsu teabele Eesti auditi- ja kontrollisüsteemi tegeliku rakendamise kohta. See hõlmab komisjoni poolt Eestis tehtud liidu finantshuvide kaitse auditi tulemusi.
- (19) Seda teavet arvesse võttes leiab komisjon, et Eesti taaste- ja vastupidavuskava sisekontrollisüsteem on üldiselt piisav.

Meetmed, millega toetatakse investeerimistoiminguid, mis aitavad kaasa Strateegiliste Tehnoloogiate Euroopa Platvormi (STEP) eesmärkide saavutamisele

- (20) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määruse (EL) 2024/795 (millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP))⁵ artikli 4 lõikega 4 pidas Eesti prioriteetseks projekte, millele on määruse (EL) 2024/795 artikli 4 lõike 1 kohaselt antud suveräänsusmärgis. Eesti leidis siiski, et muudetud taaste- ja vastupidavuskavasse ei tule lisada ühtegi suveräänsusmärgise saanud projekti, sest sellised projektid on üldiselt laiaulatuslikud ja pikaajalised, mistõttu nende rakendusperiood ületab taaste- ja vastupidavusrahastu raames lubatud ajavahemikku.

Positiivne hinnang

⁵ ELT L, 2024/795, 29.2.2024.

- (21) Pärast seda, kui komisjon on andnud muudetud taaste- ja vastupidavuskavale positiivse hinnangu ja leidnud, et kava vastab rahuldavalt määruses (EL) 2021/241 sätestatud hindamiskriteeriumidele, tuleks kooskõlas kõnealuse määruse artikli 20 lõikega 2 ja V lisaga ette näha muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks vajalikud reformid ja investeerimisprojektid, asjakohased eesmärgid, sihid ja näitajad ning summa, mille liit teeb muudetud taaste- ja vastupidavuskava rakendamiseks kättesaadavaks.
- (22) Käesolev otsus ei tohiks piirata ühtegi menetlust, mis võidakse algetada seoses siseturu toimimise moonutamisega, eelkõige Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 alusel. See ei vabasta liikmesriike kohustusest rakendada meetmeid kooskõlas liidu ja siseriikliku õigusega ning eelkõige aluslepingu artikli 108 kohasest kohustusest teatada komisjonile võimalikest riigiabi juhtudest.

Rahaline toetus

- (23) Eesti muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogumaksumus on 953 380 000 eurot. Kuna muudetud taaste- ja vastupidavuskava hinnanguline kogukulu on suurem kui Eesti jaoks ette nähtud ajakohastatud maksimaalne rahaline toetus, peaks Eesti muudetud taaste- ja vastupidavuskava jaoks eraldatud, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1755⁶ artikli 4a ning määruse (EL) 2021/241 artikli 20 lõike 4 ja artikli 21a lõike 6 kohaselt arvatud rahaline toetus olema 953 184 800 eurot. Seepärast Eesti jaoks ette nähtud rahalist toetust ei muudeta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmine

Eesti muudetud taaste- ja vastupidavuskavale määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõikes 3 sätestatud kriteeriumide alusel antud hinnang kiidetakse heaks.

Artikkel 2

Muudatused

Nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang, muudetakse järgmiselt.

Nõukogu 29. oktoobri 2021. aasta rakendusotsuse (Eesti taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmise kohta) lisa asendatakse käesoleva otsuse lisaga.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. oktoobri 2021. aasta määrus (EL) 2021/1755, millega luuakse Brexitiga kohanemise reserv (ELT L 357, 8.10.2021, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1755/oj>).

Artikkel 3
Adressaat

Käesolev otsus on adresseeritud Eesti Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*